

Силабус курсу

УПРАВЛІННЯ КОНФЛІКТАМИ

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Галузь знань – 07 Управління та адміністрування

Спеціальність - 073 Менеджмент

Освітньо-професійна програма «Управління персоналом»

Рік навчання: 3 , Семестр: 5

Кількість кредитів: 5, Мова викладання: українська

Керівник курсу

канд. геогр. наук, доцент, доцент кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу
Ілляш Ірина Дмитрівна

**Контактна
інформація**

irailliash@gmail.com, +380679995945

Опис дисципліни

Дисципліна «Управління конфліктами» спрямована на формування у студентів теоретичних знань з конфліктології, оволодіння практичними навичками врегулювання конфліктів, що виникають в процесі трудової діяльності, та боротьби з наслідками стресу, як побічного явища конфліктних ситуацій, ознайомлення студентів із специфікою конфлікту як соціального явища, особливостями та закономірностями його розвитку. Дисципліна узагальнює основні підходи у діагностиці, профілактиці та вирішенні конфліктів у сфері праці. Головна мета дисципліни - «управління трудовими конфліктами» полягає в одержанні студентами теоретичних знань з конфліктології, оволодіння практичними навичками врегулювання конфліктів, що виникають в процесі трудової діяльності, та боротьби з наслідками стресу, як побічного явища конфліктних ситуацій, ознайомлення студентів із специфікою конфлікту як соціального явища, особливостями та закономірностями його розвитку. Дисципліна узагальнює основні підходи у діагностиці, профілактиці та вирішенні конфліктів у сфері праці.

Структура курсу

№ з/п	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Тема 1 Формування конфліктології як науки	Вивчити наукову літературу з конфліктології, з'ясувати суть предмета і об'єкта, завдань і функцій науки; ознайомитися з методами досліджень у конфліктології; вивчити основні етапи розвитку і становлення конфліктології	Тести, питання, реферати, завдання
2.	Тема 2. Загальна теорія конфлікту	Засвоїти особливості і природу виникнення конфліктів, їх межі, структуру, функції, ознайомитися з основними підходами до типології конфліктів.	Тести, питання, реферати, завдання
3.	Тема 3. Онтогенез конфлікту	Засвоїти вплив соціальних норм і стресів на конфліктну взаємодію, ознайомитися з особливостями динаміки розвитку конфлікту	Тести, питання, реферати, завдання
4.	Тема 4. Конфлікти в організації	Знати сутність і причини виникнення конфлікту в організації, його наслідки і відмінність від інших соціальних конфліктів.	Тести, питання, реферати, завдання
5.	Тема 5 Профілактика конфліктів в організації	Засвоїти сутність і значення запобігання і профілактики конфліктів в організації, опанувати основи безконфліктного спілкування в професійній діяльності	Тести, питання, реферати, завдання
6.	Тема 6 Роль керівника в управлінні конфліктами	З'ясувати роль керівника в управлінні конфліктами, вивчити форми управлінської поведінки у конфліктних ситуаціях.	Тести, питання, реферати, завдання
7.	Тема 7 Управління конфліктами в організації	Знати особливості управління конфліктами в організації, опанувати моделі вирішення, уникнення і придушення конфліктів, засвоїти стратегії інтервенцій для конфліктів між робочими групами та керівництвом.	Тести, питання, реферати, завдання
8.	Тема 8 Управління колективними трудовими спорами (конфліктами)	Знати сутність колективного трудового спору (конфлікту), опанувати основи нормативно- правової бази вирішення трудових конфліктів.	Тести, питання, реферати, завдання

Рекомендовані джерела інформації

1. Біловодська О. А., Кириченко Т. В. Управління конфліктами в системі управління людським потенціалом підприємств. Економіка і суспільство. 2017. № 10. С. 177-182
2. Боняк В. О., Коломоєць Ю. О. Конституційне право на страйк в Україні: теоретичний і прикладний аспекти : монографія; Дніпропетр. держ. ун-т внутр. справ. Дніпро : Дніпропетр. держ. ун-т внутр. справ, 2019. 163 с.
3. Волошин В. Г., Мустафаєва У. С. Медіації як спосіб профілактики конфліктів у сфері державного управління. Публічне управління та регіональний розвиток. 2021. № 13. С. 599-621. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/purr_2021_13_5
4. Грішнова О. А. Економіка праці та соціально-трудові відносини : курс лекцій Ін-т підгот. кадрів Держ. служби зайнятості України, Каф. упр. персоналом та економіки праці. Київ : ІПК ДСЗУ, 2017. 101 с.
5. Данченко О. Б., Бедрій Д. І., Семко І. Б. Управління конфліктами наукового проекту. Вісник Національного технічного університету «ХПІ». Сер. : Стратегічне управління, управління портфелями, програмами та проектами : зб. наук. пр. Харків : НТУ «ХПІ», 2019. № 2 (1327). С. 28-35.
6. Захарчин Г. М., Винничук Р. О. Управління конфліктами : навч. посіб. ; Нац. ун-т «Львів. Політехніка». 2-ге вид., допов. Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2019. 191 с.
7. Захарчин Г. М., Винничук Р. О. Управління конфліктами : навч. посіб.; Нац. ун-т «Львів. Політехніка». Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2017. 159 с.
8. Карпенко О. О., Осипова Є. Л. Підходи щодо управління конфліктами в організації. Economic synergy. 2021. Iss. 2. С. 44-55. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/econsyn_2021_2_7
9. Конфлікт менеджмент: довід. для керівників та консультантів Фрідріх Глазл ; ,(пер. з нім. Н. Савченко ; за ред. Т. Білик). - Вид. 10-те, вдосконал. Bern ; Stuttgart ; Wien : Haupt ; Stuttgart : Freies Geistesleben ; Київ : АДЕФ-Україна, 2020. 527 с.
10. Конфліктологія: курс лекцій, енциклопедія, програма, таблиці : навч. посіб. Петрінко В. С. Ужгород, 2020. 360 с.
11. Корепанова К. О. Методичні засади управління конфліктами в організації. Бізнес Інформ. 2021. № 1. С. 292-297. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/binf_2021_1_41
12. Макєснко Ж. В. Механізми узгодження інтересів в умовах кризових та конфліктних ситуацій переговорів у державному управлінні. Економіка та держава. Серія : Державне управління. 2020. № 4. - С. 27-31. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/eddu_2020_4_7
13. Матвійчук Т. Ф. Конфліктологія : навч.-метод. посіб. Львів : Галич-Прес, 2018. 76 с.
14. Мозговий А. А. Конфлікти в геосистемах: від спостереження до управління. Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 7 : Релігієзнавство. Культурологія. Філософія. 2020. Вип. 42. С. 218-224. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nchnpu_7_2020_42_28
15. Нварукве Ч. Використання мови як інструменту для управління конфліктами. Гуманітарний часопис. 2019. № 4. С. 66-71. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/gumc_2019_4_9
16. Олійник Т. І., Пахуча Е. В. Економіка праці і соціально-трудові відносини : навч. посіб. Харків. нац. аграр. ун-т ім. В. В. Докучаєва. Харків : Друкарня Мадрид, 2019. 279 с.
17. Омельченко В. В. Соціальна психологія та конфліктологія : навч. посіб. ; Харків. нац. ун-т радіоелектроніки. Харків : ХНУРЕ, 2020 .Ч. 2. 2020. 63 с.
18. Приймакова Ю. А. Структурно-функціональний та організаційно-управлінський аспекти визначення сутності поняття «конфлікт». Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Міжнародні економічні відносини та світове господарство. 2019. Вип. 27(2). С. 44-48. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuumevcg_2019_27\(2\)_10](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuumevcg_2019_27(2)_10)
19. Рак Ю. Конфлікти у публічному управлінні України: особливості та види. Актуальні проблеми державного управління. 2021. Вип. 1. С. 42-47. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/apdyo_2021_1_8
20. Сазонова Т. О., Михайлова О. В. Формування стратегії управління конфліктами організації в умовах сучасного бізнес-середовища. Глобальні та національні проблеми економіки

2017. № 20. С. 539-542

21. Самолюк Н. М., Юрчик Г. М. Трудові договірні відносини : навч. посіб. Нац. ун-т вод. госп-ва та природокористування. Рівне : НУВГП, 2018. 341 с.

22. Свидрук І. І., Миронов Ю. Б. Психологія управління та конфліктологія : підручник; Центр. спілка спожив. т-в України, Львів. торг.-екон. ун-т. - Львів : Вид-во Львів. торг.-екон. ун-ту, 2017. 319 с.

23. Тесленко Т. М. Психологічні особливості управління конфліктними ситуаціями у трудовому колективі. Міжнародний науковий журнал «Інтернаука» 2021. № 5(1). С. 36-40. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/mnj_2021_5\(1\)_8](http://nbuv.gov.ua/UJRN/mnj_2021_5(1)_8)

24. Управління конфліктами в освітніх організаціях. Київ : Шкільний с Харченко Н.віт, 2017. 102 с.

25. Штифурак В. Є. Психологія управління та конфліктологія : навч. посіб. Київ. нац. торг.-екон. ун-т, Вінниц. торг.-екон. ін-т. - Вінниця : ВТЕІ КНТЕУ, 2017. 252 с.

26. Шульженко І. В., Сарафанніков В. В., Собакар С.В. Роль керівника в управлінні конфліктами на підприємстві. Глобальні та національні проблеми економіки. 2017. №20. URL: <http://global-national.in.ua/issue-20-2017>

27. Esbati, Zinat; Korunka, Christian. Does Intragroup Conflict Intensity Matter? The Moderating Effects of Conflict Management on Emotional Exhaustion and Work Engagement. Frontiers in psychology, 2021, 12: 1700.

28. della porta, Donatella & Chesta, Riccardo & Cini, Lorenzo. (2023). Labour Conflicts in the Digital Age: Some Conclusions. 10.1332/policypress/9781529228243.003.0006. URL: https://www.researchgate.net/publication/374110242_Labour_Conflicts_in_the_Digital_Age_Some_Conclusions.

29. Hamark, Jesper. (2021). Strikes and lockouts: The need to separate labour conflicts. Economic and Industrial Democracy. 43. 10.1177/0143831X211049274. URL: https://www.researchgate.net/publication/355443806_Strikes_and_lockouts_The_need_to_separate_labour_conflicts.

30. Kösters, Rosa & Simpson, Catherine & Aurich, Jens. (2023). Workers' Resistance across Time and Space: Presenting the Hub Global Labour Conflicts. TSEG - The Low Countries Journal of Social and Economic History. 20. 10.52024/tseg.14505. URL: https://www.researchgate.net/publication/373880015_Workers'_Resistance_across_Time_and_Space_Presenting_the_Hub_Global_Labour_Conflicts

31. Nadjafova, Z., Paresashvili, N., Maisuradze, T., & Nikvashvili, M. (2021). Organizational conflict management during COVID 19. Economic and Social Development: Book of Proceedings, 788-795.

32. Pilati, Katia & Perra, Sabrina. (2020). Trade unions and labour conflicts: Social movement and radical political unionism in France and Italy. 167-187. URL: https://www.researchgate.net/publication/340861387_Trade_unions_and_labour_conflicts_Social_movement_and_radical_political_unionism_in_France_and_Italy

33. Sasikala, P., Santhiya, C., & Swetha, K. (2021). CONFLICT MANAGEMENT IN WORK PLACE. PalArch's Journal of Archaeology of Egypt/Egyptology, 18(08), 4749-4758.

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Для виконання індивідуальних завдань і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів відбувається з дозволу дирекції факультету (інституту) за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої

дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

- **Політика щодо відвідування:** За об'єктивних причин навчання може відбутись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) навчальної дисципліни «Управління конфліктами» визначається як середньозважена величина, в залежності від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Заліковий модуль 1		Заліковий модуль 2	Заліковий модуль 3
40 %	40%	5 %	15 %
Поточне оцінювання: Визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час занять. Опитування проводиться з тем 1-8. Оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою (здобувач має бути оцінений не рідше як раз на два заняття) (1-8 теми)	Модульна контрольна робота проводиться з 1-8 тем і включає: теоретичне завдання 1- макс. 30 балів; теоретичне завд. 2- макс. 30 балів; управлінська ситуація - макс. 40 балів	Тренінг Оцінка Визначається як середнє арифметичне оцінок, отриманих за виконання 3-х завдань. Оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою	Самостійна робота Визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих за виконання 2-х завдань. Оцінювання за 100-бальною шкалою.

Шкала оцінювання студентів:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	Відмінно
B	85-89	Добре
C	75-84	Добре
D	65-74	Задовільно
E	60-64	Достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом